

การวิเคราะห์การดำเนินงานตามนโยบายกองทุน
เงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

นางสมฤดี วงษ์สมิง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา

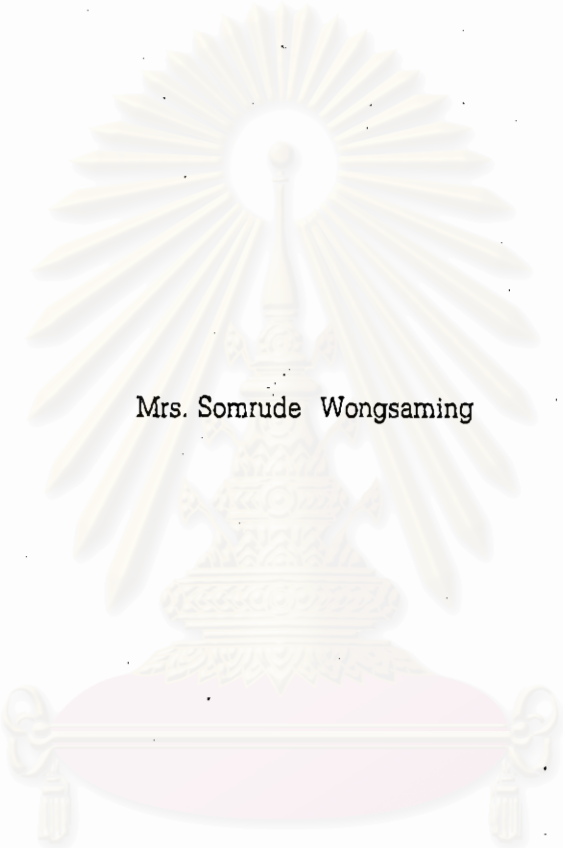
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974 - 638 - 026 - 5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN ANALYSIS OF IMPLEMENTATION OF STUDENT LOANS POLICY
FOR HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Mrs. Somrude Wongsaming

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for the Degree of Master of Education in Higher Education

Department of Higher Education

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

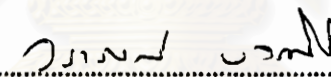
ISBN 974 - 638 - 026 - 5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์การดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืม
เพื่อการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
โดย นางสมฤดี วงษ์สมิง
ภาควิชา อุดมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา

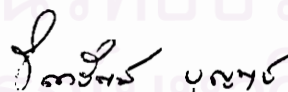
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรภรณ์ บวรศิริ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชิตาร์ตน บุญ)

สมฤดี วงษ์สมิง : การวิเคราะห์การดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
ในสถาบันอุดมศึกษา (An Analysis of Implementation of Student Loans Policy
for Higher Education Institutions) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. วัลลภา
เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 209 หน้า. ISBN 974-638-026-5

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานกองทุน ความต้องการ
ของนิสิตนักศึกษาที่กู้ยืมกองทุน วิเคราะห์การดำเนินงานตามนโยบายกองทุนและเสนอแนวทางการพัฒนา
กองทุน

ผลการวิจัยพบว่า กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จัดขึ้นเพื่อให้ นิสิตนักศึกษาที่ขาดแคลน
ทุนทรัพย์กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยมีคุณสมบัติดังนี้ บิดามารดา หรือผู้ปกครองมีรายได้
รวมกันไม่เกิน 300,000 บาทต่อปี มีผลการเรียนดีหรือเรียนได้ ไม่มีงานประจำทำ ไม่เคยสำเร็จการศึกษา
ระดับปริญญาตรี ผู้ขอรับแบบและยื่นคำกู้ที่กองกิจการนิสิตนักศึกษา การคัดเลือกจะพิจารณาจากแบบ
คำขอกู้ และการสัมภาษณ์ การให้กู้ยืมพิจารณาจากความจำเป็น ตามที่นิสิตนักศึกษาขอกู้ ในวงเงินไม่เกิน
100,000 บาทต่อปี การประกาศผลผู้ได้รับอนุมัติให้กู้ยืมประกาศภายหลังจากลงทะเบียนเรียนแล้ว และต้อง
ให้บิดามารดา หรือผู้ปกครองไปทำสัญญาภายใน 30 วัน หลังจากนั้นประมาณ 60 วัน นิสิตนักศึกษาจะ
ได้รับเงิน สำหรับปัญหาการดำเนินงานกองทุน ได้แก่ นิสิตนักศึกษาได้รับเงินล่าช้า บุคลากรไม่เพียงพอ
นโยบายการดำเนินงานไม่ชัดเจน นิสิตนักศึกษาต้องการได้รับเงิน ภายใน 1 เดือน หลังจากทำสัญญาและต้อง
การกู้ยืมกองทุนอย่างต่อเนื่องในวงเงินไม่เกิน 100,000 บาทต่อปี

การวิเคราะห์การดำเนินงาน ด้านสภาพแวดล้อม นโยบายและวัตถุประสงค์ของกองทุนสอดคล้อง
กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 และสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน เพราะผู้รับทุนส่วนใหญ่
มาจากครอบครัวเกษตรกร ด้านปัจจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับคุณสมบัติหลักเกณฑ์ วงเงินให้กู้ยืม สัญญากู้ยืมและการ
ค้ำประกันมีความเหมาะสม แต่มีบางข้อควรปรับปรุง ด้านกระบวนการดำเนินงาน การรับสมัคร การคัดเลือก
การประกาศผลสอดคล้องกับนโยบายกองทุน แต่ระยะเวลาการปฏิบัติงานล่าช้า ทำให้ได้รับเงินล่าช้า ผลการ
ดำเนินงานในปีการศึกษา 2539 ยังไม่สามารถตอบสนองนโยบายกองทุนได้อย่างทั่วถึง ในปีการศึกษา 2540
นิสิตนักศึกษาขาดแคลนทุนทรัพย์ได้กู้ยืมเงินกองทุนมากขึ้น การเสนอแนวทางการปรับปรุงกระบวนการ
ดำเนินงานให้รวดเร็วขึ้น โดยการจัดหาบุคลากรเพิ่มเติมในการแนะนำและตรวจสอบเอกสารช่วงงานเร่งด่วน

ภาควิชา อุดมศึกษา
สาขาวิชา อุดมศึกษา
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

CB43744 : MAJOR HIGHER EDUCATION
KEY WORD: LOANS/STUDENT LOANS

SOMRUDE WONGSAMING ; AN ANALYSIS OF IMPLEMENTATION OF STUDENT LOANS
POLICY OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS. THESIS ADVISOR ; ASSO. PROF. WALLAPA
DEVAHASTIN NA AYUDDHYA, Ph.D. 209 pp. ISBN 974-638-026-5

The present study was aimed at examining the nature of and problems in student loans operation, identifying the needs of students who had been granted the loans, analyzing the implementation of student loans policy, and proposing suggestions on the development of the student loans.

It was found that the student loans were set up to provide undergraduate students with financial assistance for pursuing their education. Eligible students had to meet the requirements including having had satisfactory educational performance or having capability to undertake their study, not having any full-time job, not having held a bachelor's degree, and the accumulated income of their parents or guardians not exceeding 300,000 baht per year. Students who wanted to apply for a loan could get and submit application forms at their institutions' student affairs unit. To be able to get a loan, applicants had to satisfy the criteria based on the application forms and additional interviews. The loans were granted in accordance with the applicants' necessity, but not more than 100,000 baht per year for each applicant. The list of successful applicants were announced after an enrollment period. The contract had to be signed within 30 days by the parents or guardians of the students who had been granted the loans. Sixty days after signing the contract, the students could receive the money. Problems in student loans operation included the delay of receiving money, short of personnel, and lack of clarity in operational policy. With respect to the students' needs, it was reported that the money should have been ready for the students within one month after signing the contract. Moreover, students' need included having grant continuously of the maximum of 100,000 baht per year during the duration of their study.

To the extent of their environmental, policy and objective analysis, it was found that student loans were responsive to the Eight National Economic and Social Development Plan, as well as to the current economic situation of the country. It was also found that basic operational components concerning qualifications, criteria, the amount of money, loans contract, and guarantee procedures were suitable, except for those concerning application admission and selection, and the final announcement which were indicated as taking too much time causing the delay in receiving the money. Additionally, in the academic year 1996, the implementation of student loans had not yet responded comprehensively to the policy. It was suggested that student loans be more available to a greater number of needy students. Moreover, to speed up the process, operational procedures should be improved by making available additional personnel to give advice and assist in document checking the during the busy periods

ภาควิชา.....อุดมศึกษา

สาขาวิชา.....อุดมศึกษา

ปีการศึกษา..... 2540

ลายมือชื่อนิสิต..... *สมรุđe วังสำมิง*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *วณิศา มณีรัตน์*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาดูแลเอาใจใส่อย่างดีของรองศาสตราจารย์ ดร. วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชิดาว์ตัน บุญนุช คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนความเอื้ออาทรจาก รองศาสตราจารย์ ดร. วราภรณ์ บวรศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ และคณาจารย์ในภาควิชาอุดมศึกษาทุกท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมาในโอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ศรีวงศ์ สุมิตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชิดาว์ตัน บุญนุช นางสุรี บูรณธนิต นายฤทธิ ฉวีรัตน์ และนางแนนน้อย พัวพัฒนกุล ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจแบบสอบถามที่ให้คำแนะนำ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่กองทุน นิสิตนักศึกษากองทุนทั้ง 13 สถาบัน ทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูลเป็นอย่างดี โดยเฉพาะ คุณสุดสวาท นามราชฎ์ และ คุณสาโรช สรพล

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล ที่กรุณาให้คำปรึกษา และอาจารย์ ดร. วิรัชต สุปัญโญ ที่กรุณาเตรียมบทคัดย่อซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อน รุ่นพี่และรุ่นน้อง ในภาควิชาอุดมศึกษาทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลืออย่างประทับใจและเป็นกำลังใจให้อยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์สัมพันธ์ เย็นสำราญ อาจารย์วินัย เซาว์ดำรงดี และอาจารย์วรรณภา แสงวัฒนะกุล

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ภาควิชาอุดมศึกษาทุกท่าน เจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย เจ้าหน้าที่ห้องสมุด ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่อำนวยความสะดวกอย่างดียิ่ง ตลอดระยะเวลาการศึกษา

ท้ายนี้ขอขอบคุณ คุณอำนาจ วงษ์สมิง และสมาชิกทุกคนในครอบครัว ที่ทุ่มเทกำลังกายและกำลังใจ ตลอดจนกำลังทรัพย์สนับสนุนผู้วิจัยในทุก ๆ ด้าน จนประสบผลสำเร็จในการศึกษาเป็นอย่างดี

นางสมฤดี วงษ์สมิง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่.....	ฅ
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ตอนที่ 1 สารสำคัญเกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	11
ตอนที่ 2 ทุนเพื่อการศึกษาภายในประเทศ.....	24
ตอนที่ 3 กองทุนเพื่อการศึกษาในต่างประเทศ.....	27
ตอนที่ 4 การประเมินโครงการ.....	29
ตอนที่ 5 รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	45

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล.....	49
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการดำเนินงานกองทุน.....	58
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการดำเนินงานกองทุน.....	74
จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร	
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความต้องการของนิสิตนักศึกษาที่กู้ยืมกองทุน.....	77
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานตามนโยบายกองทุน.....	81
ตอนที่ 6 การเสนอแนวทางการพัฒนากองทุน.....	85
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	104
สรุปและอภิปรายผลการวิจัย.....	105
ข้อเสนอแนะ.....	121
รายการอ้างอิง	122
ภาคผนวก.....	126
ภาคผนวก ก.....	128
ภาคผนวก ข.....	163
ภาคผนวก ค.....	166
ประวัติผู้เขียน.....	209

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนกลุ่มตัวอย่างสถาบันอุดมศึกษา จำแนกตามพื้นที่และประเภทของสถาบัน.....	38
2. รายชื่อสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกพื้นที่ตามวงเงินที่ให้กู้ยืม.....	39
3. กลุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษาที่กู้ยืม จำแนกตามพื้นที่และประเภทของสถาบัน.....	40
4. สัดส่วนกลุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษาที่กู้ยืมแต่ละสถาบัน.....	41
5. จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำแนกตามสถาบันอุดมศึกษา.....	45
6. สถานภาพนิสิตนักศึกษากองทุน จำแนกตามเพศและสาขา.....	49
7. สถานภาพนิสิตนักศึกษากองทุน จำแนกตามชั้นปีและอายุ.....	50
8. สถานภาพนิสิตนักศึกษากองทุน จำแนกตามภูมิภาคและที่พัก.....	51
9. สถานภาพนิสิตนักศึกษากองทุน จำแนกตามอาชีพและรายได้ของบิดา มารดา.....	52
10. สถานภาพนิสิตนักศึกษากองทุน จำแนกตามสถานภาพสมรสของบิดา มารดา และจำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดา.....	54
11. สถานภาพนิสิตนักศึกษากองทุน จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยและวงเงินที่กู้ยืม.....	55
12. สถานภาพนิสิตนักศึกษากองทุน จำแนกตามแหล่งข้อมูลกองทุน.....	57
13. ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษากองทุนเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานกองทุน.....	59
14. ความคิดเห็นของคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่กองทุนเกี่ยวกับสภาพ การดำเนินงานด้านการรับสมัคร.....	61
15. ความคิดเห็นของคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่กองทุนเกี่ยวกับสภาพ การดำเนินงานด้านการคัดเลือก.....	63
16. ความคิดเห็นของคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่กองทุนเกี่ยวกับวงเงินให้กู้ยืม	64
17. ความคิดเห็นของคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่กองทุนเกี่ยวกับ การประกาศผลและการค้ำประกัน.....	65
18. ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษากองทุนด้านวัตถุประสงค์และหลักเกณฑ์ คุณสมบัติผู้กู้ยืม....	67
19. ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษากองทุนด้านวงเงินให้กู้ยืม	68
20. ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษากองทุนด้านวิธีดำเนินงานของมหาวิทยาลัย และการเบิกจ่ายเงินจากธนาคาร.....	69

สารบัญดาราง (ต่อ)

	หน้า
21. ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษากองทุนเกี่ยวกับการทำสัญญาค้ำประกัน และการชำระหนี้.....	70
22. ความคิดเห็นของคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุน.....	71
23. ความคิดเห็นของคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุน.....	72
24. ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษากองทุนเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงาน.....	73
25. ความคิดเห็นของคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่กองทุนด้านปัญหาในการดำเนินงาน.....	74
26. ความต้องการของนิสิตนักศึกษากองทุนต่อการดำเนินงานกองทุน.....	78
27. ความพึงพอใจของนิสิตนักศึกษากองทุนต่อการบริการของสถาบันและธนาคาร.....	80

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย